

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5CdoR/4/2025
Identifikačné číslo spisu:	8121201777
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8121201777.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: X. N., nar. X. X. XXXX, Y. N., nar. XX. X. XXXX, E. N., nar. XX. X. XXXX a L. N., nar. XX. X. XXXX, zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúce z matky Mgr. Y. N., nar. X. XX. XXXX, T. XXX, zastúpenej v konaní JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom v Prešove, Hlavná 17, a otca R. N., nar. XX. X. XXXX, T. XXX, zastúpeného v konaní VOLČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Mlynská 27, o určenie dlžného výživného, vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 30P/43/2021, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 17. októbra 2024 sp. zn. 4CoP/63/2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 17. októbra 2024 sp. zn. 4CoP/63/2024 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 30P/43/2021-259 zo dňa 14. júna 2022 zastavil konanie o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a určil výživné zo strany otca na každé z maloletých detí spolu s dlžným výživným. Proti rozsudku podal otec odvolanie.

1.1. Uznesením Krajského súdu Prešov č. k. 4CoP/97/2022-314 zo dňa 28. februára 2023 bol zrušený rozsudok vo výroku III. o dlžnom výživnom a v tomto rozsahu bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1.1.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní správnosti záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k dlžnému výživnému bolo potrebné konštatovať, že tento výrok nie je odrazom matematického výpočtu rozdielu medzi doposiaľ zaplateným výživným a určeným výživným s poukazom na bod 28., 29., 30., 31. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Sumy dlžného výživného určené súdom prvej inštancie nezodpovedali rozhodnému obdobiu (v bode 31. súd uviedol výpočet za pomernú časť v mesiaci marec 2021 a jún 2022, tiež za obdobie 13 mesiacov), pričom rozhodnému obdobiu zodpovedala pomerná časť mesiaca marec 2021, 14 mesiacov za obdobie apríl 2021 až máj 2022, pomerná časť jún 2022. Zároveň sumy uvádzané v bode 31. odôvodnenia, ktoré súd započítaval na dlžné výživné vo vzťahu ku každému maloletému dieťaťu, nekorešpondovali jeho odôvodneniu v

predchádzajúcich bodoch 28.-30. odôvodnenia, a teda nebolo možné prijať záver, že odzrkadľujú výživné skutočne platené zo strany otca. Čo sa týka splatnosti dlžného výživného, súd bol povinný postupovať podľa § 232 ods. 3 CSP a zároveň bol povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie výhody splátok by nemalo ťaživý dopad na maloleté dieťa, prípadne, či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Aj k uvedenému mal za to, že je potrebné, aby súd prvej inštancie prihliadol, vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku, či je spravodlivé priznať výhodu splátok, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plní vyživovaciu povinnosť. Konajúci súd bol preto povinný opätovne sa zaoberať, v akom rozsahu si plnil otec vyživovaciu povinnosť voči maloletým, čo konajúci súd považoval za dôvodné započítať, resp. nezapočítať do plnenia si vyživovacej povinnosti a následne správne vypočítať dlžné výživné za rozhodné obdobie. Po vrátení veci bolo teda povinnosťou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie v naznačenom smere a riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu vyššie uvedeným aj vo vzťahu k rozhodnutiu o dlžnom výživnom, opäť v tejto časti rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v súlade s ust. § 220 CSP.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 24. januára 2024 č. k. 30P/43/2021-375 po vrátení veci rozsudkom rozhodol tak, že určil zo strany otca dlžné výživné za obdobie od 2. 3. 2021 do 14. 6. 2022 pre mal. deti N., a to pre X. vo výške 425,44 eur, Y. vo výške 1.008,44 eur, E. vo výške 836,63 eur a L. vo výške 548,25 eur, ktoré je otec povinný uhradiť v lehote 60 dní od vykonateľnosti rozsudku k rukám matky (I. výrok), žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (II. výrok).

2.1. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1-4, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

2.2. Opätovne vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že otec sa podieľal na výdavkoch spoločnej domácnosti v rozhodnom období, najmä zakupovaním potravín, čo preukázal bločkami, avšak v rovnakej miere sa na úhrade potravín podieľala aj matka. Keďže nebolo možné presne preukázať, ktoré z týchto potravín boli spotrebované otcom a ktoré maloletými deťmi, súd výdavky otca na kúpu potravín zohľadnil vo výške výživného pre jednotlivé deti, pričom s takouto výškou výživného súhlasili obaja rodičia, keďže sa voči výške výživného neodvolali. V prípade, že by súd určil vyššie výživné a mal preukázané, ktoré konkrétne potraviny boli kúpené pre maloleté deti, ich suma by následne bola odpočítaná z dlžného výživného. Z dlžného výživného však súd odpočítal výživné, ktoré v rozhodnom období uhradil priamo k rukám matky, a to po 200 eur na každé dieťa plus 100 eur na okuliare pre maloletú Y.. Okrem toho odpočítal sumu 471 eur na oblečenie pre deti, čo je pomerne na každé dieťa v sume 117,75 eur, s čím súhlasila matka.

2.3. Pokiaľ sa otec domáhal započítať do dlžného výživného aj darčeky pre deti, respektíve výdavky na výlety a lieky, uvedené súd opätovne neodpočítal z dlžnej sumy, nakoľko takéto výdavky platila aj matka. Vzhľadom na to, že otec žiadnym iným spôsobom nepreukázal platenie iných výdavkov pre maloleté deti, než aké boli uvedené v čase rozhodovania prvoinštančným súdom a predložil len ďalšie doklady ohľadom úhrady bežného výživného, ktoré podľa týchto dokladov neplatil včas a riadne, keďže ich platil za viac mesiacov naraz, súd opätovne zohľadnil len tie výdavky, ktoré už súdom boli zohľadnené. Súd určil dlhšiu lehotu na úhradu dlžného výživného, a to 60 dní, keďže otec uhrádza dlžné výživné pre 4 maloleté deti. Súd upustil od úhrady dlžného výživného v splátkach. Pokiaľ aj otec predložil pokladničné bločky o zaplatení dlžného výživného, všetky pokladničné bločky preukazovali, že ide o výživné za obdobie rokov 2023 a 2022 od 14. 6. 2022. Napriek tomu, že súd vypočul aj maloletého X., ktorého ako svedka navrhol otec vypovedať k výdavkom, ktoré platil do domácností, maloletý si presné výdavky nepamätal, potvrdil len tie výdavky, ktoré už boli potvrdené aj matkou.

2.4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 17. októbra 2024 sp. zn. 4CoP/63/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (I. výrok) a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. (II. výrok).

3.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku bol koherentný, jeho rozhodnutie bolo konzistentné. Rozsudok okresného súdu bol presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým

dospel, boli racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatoval, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku bolo dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedalo kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukázal len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reagoval na argumenty otca v odvolaní. Bola preto nedôvodná námietka otca, že rozhodnutie v tomto smere je nedostatočne odôvodnené, v dôsledku ktorej skutočnosti je odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné a arbitrárne. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd v prvom rade zdôraznil, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV. ÚS 252/2004, I. ÚS 50/2004, II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003). Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení, skutkový (skutočný) stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam. Stručne možno zhrnúť, že odlišný názor účastníka konania vo vzťahu k hodnotiacemu úsudku súdu nečiní rozsudok nepreskúmateľným ani nezákonným. Napokon mal za to, že je potrebné dodať, že terajšia právna úprava vyplývajúca z Civilného sporového poriadku, konkrétne z ust. § 387 ods. 3, umožňuje odvolaciemu súdu zaoberať sa vo vlastnom odôvodnení rozhodnutia aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie, z čoho vyplýva, že zákonodarcia čiastočnú neodôvodnenosť rozhodnutia nepovažuje za takú vadu konania, ktorá by účastníkom konania odnímalala možnosť konať na súde, a to obzvlášť s poukazom i na ustanovenia Civilného mimosporového poriadku, v rámci ktorého odvolací súd nie je viazaný jednak odvolacími dôvodmi a ani rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

3.2. Ďalej uviedol, že nemožno súhlasiť ani s argumentom otca, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia vo veci vo vzťahu k právne relevantnej otázke pre toto súdne konanie, keď z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplývalo, že súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 62 ods. 1-4, § 77 ods. 1 Zákona o rodine na prejednávajúcu vec s poukazom na výrok napadnutého rozsudku, ako aj úvahy uvedené v bodoch 20.-25. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Uvedená vada teda zistená nebola a teda nemôže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu veci, v rozhodnom období, to je od 2. 3. 2021 do právoplatnosti rozvodového konania žili rodičia maloletých detí v spoločnej domácnosti. Matka tvrdila, že sa otec nepodieľal na výdavkoch spojených s užívaním spoločnej domácnosti, ani na výdavkoch maloletých detí. Otcova odvolacia argumentácia spočívala v tvrdení, že do domácnosti prispieval na stravu maloletých detí a na ďalšie mimoriadne výdavky ako sú hračky, lieky, darčeky a výlety, ktoré súd prvej inštancie nevzal do úvahy. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 30P/43/2021-259 zo dňa 14. 6. 2022 určil výživné zo strany otca na mal. X. 100 eur mesačne, mal. Y. 100 eur mesačne, mal. E. 80 eur mesačne a mal. L. 60 eur mesačne za obdobie od 2. 3. 2021 do 14. 6. 2022, t. j. do právoplatnosti rozvodového rozsudku. Následne odvolací súd preskúmal výpočet dlžného výživného. Súd prvej inštancie správne odpočítal výživné, ktoré v rozhodnom období uhradil otec priamo k rukám matky, a to po 200 eur na každé dieťa plus 100 eur na okuliare pre maloletú Y.. Okrem toho odpočítal sumu 471 eur na oblečenie pre deti, čo je pomerne na každé dieťa v sume 117,75 eur, s čím súhlasila matka.

3.3. Súd prvej inštancie správne nevyhovел návrhu otca na započítanie iných plnení vzhľadom na to, že otec žiadnym iným spôsobom nepreukázal platenie iných výdavkov pre maloleté deti. Ak otec dával deťom darčeky, hračky, príp. realizoval s nimi výlety, nemôže tieto plnenia započítavať ako bežné výživné,

jedná sa o príležitostné dary, ktoré nemajú charakter plnenia vyživovacej povinnosti. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie pri výpočte dlžného výživného postupoval v zmysle zákona. Čo sa týka splatnosti dlžného výživného, súd je povinný postupovať podľa § 232 ods. 3 CSP a zároveň je povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie výhody splátok nebude mať ťaživý dopad na oprávnených, prípadne či je možné od nich spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehote. Odvolací súd vzhľadom k povahe pojednávanej veci, priznanému nároku, nepovažoval za spravodlivé priznať výhodu splátok, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plní vyživovaciu povinnosť a pri primeranej prezieravosti si mohol vytvárať úspory na úhradu dlžného výživného. Matka detí pritom nebola zvýhodnená splátkami a musela uspokojovať neustále potreby detí v momente ako vznikali, prípadne si vedenie domácnosti prispôbovať tak, aby na ich úhradu mala. Preto súd prvej inštancie rozhodol správne, keď zaviazal otca zaplatiť dlžné výživné do 60 dní odo dňa vykonateľnosti rozsudku.

3.4. Odvolací súd konštatoval, že s poukazom na účel výživného má výživné slúžiť na úhradu potrieb dieťaťa práve vtedy, keď ich najviac potrebuje. Aj podľa odvolacieho súdu bol správny záver súdu prvej inštancie, že lehota dvoch mesiacov je dostatočná na to, aby si otec usporiadal svoje pomery natoľko, aby mohol uhradiť dlžné výživné. Preto za daného stavu odvolací súd potvrdil rozsudok o dlžnom výživnom a závislom výroku o trovách konania ako vecne správny, postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

3.5. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP argumentujúc tým, že súd I. inštancie ako aj odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to najmä vzhľadom na absenciu riadneho odôvodnenia rozhodnutia, nevysporiadaním sa so všetkými relevantnými okolnosťami a základnými námietkami otca. Súdny pochybil najmä v otázke posúdenia vzniku dlžného výživného a to najmä z dôvodu, že nezohľadnil a nezapočítal do splnenia vyživovacej povinnosti podstatné úhrady na základné zložky tvoriace podstatu vyživovacej povinnosti maloletých detí. Súdny totiž nezapočítal v žiadnom rozsahu úhradu nákladov za stravu v prospech maloletých detí, úhrady na lieky, darčeky, voľnočasové aktivity, pričom jediným dôvodom pre takýto postup súdov bolo strohé konštatovanie, že predmetné úhrady sa nezapočítali, keďže tieto v rovnakom rozsahu vynakladala aj matka - predmetný postup a zdôvodnenie súdov otec považoval za nelogický a arbitrárny. Rovnako súd I. inštancie ako aj odvolací súd bez akéhokoľvek bližšieho dokazovania mal za to, že otec neprispieva na výživu maloletých detí v dostatočnom rozsahu aj napriek tomu, že s maloletými deťmi v podstatnú časť rozhodného obdobia (teda v období od podania návrhu do rozvodu manželstva) žil v spoločnej domácnosti a teda podieľal sa na výžive maloletých detí nielen zakupovaním každodenných potrieb v prospech maloletých, ale prispieval aj osobnou starostlivosťou o maloleté deti, keďže aj na túto sa má pri plnení si vyživovacej povinnosti či samotnej starostlivosti prihliadať a túto zohľadniť. Z toho dôvodu nemožno hovoriť ani o tom, že by súd I. inštancie a odvolací súd riadne a správne zistili skutočný stav veci. Mal za to, že súdy v tomto konaní sa absolútne nekriticky stotožnili s argumentáciou matky a prijali všetky jej závery. Rovnako mal otec za to, že súd I. inštancie ako aj odvolací súd neprihliadli, resp. ani nerešpektovali záväzné závery odvolacieho súdu - Krajského súdu v Prešove, ktorý uznesením sp. zn. 4Cop/97/2022 zo dňa 28. 02. 2023 zrušil III. výrok predošlého (prvého) rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/43/2021 zo dňa 14. 06. 2022, teda vo výroku o dlžnom výživnom a vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (teda ešte predošlé rozhodnutie odvolacieho súdu).

4.1. Aj napriek skoro identicite oboch týchto rozhodnutí súdu I. inštancie, napádané rozhodnutie odvolacieho súdu už naopak takmer totožné závery považovalo za racionálne, spravodlivé, koherentné a konzistentné. Otcovi nebolo zrejmé, ako je možné, že na takmer totožné závery a odôvodnenie súdu I. inštancie môže mať odvolací súd opačný, resp. protichodný názor. Považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že súd I. inštancie v rozsudku pristúpil jedine k zmene výpočtu výšky dlžného výživného spočívajúcu v pričítaní jedného dňa navyše oproti zrušenému rozsudku súdu I. inštancie, keďže predmetný nesprávny matematický výpočet bol jednou z námietok odvolacieho súdu. Avšak rozhodnutie

odvolacieho súdu (teda zrušujúceho uznesenia) obsahovalo aj iné námietky, ktoré ostali súdom I. inštancie nepovšimnuté, a ktoré neriešil ani odvolací súd v napádanom rozhodnutí. Uviedol, že je nutné konštatovať, že postup súdu I. inštancie ako aj odvolacieho súdu ako aj odôvodnenie ohľadom dlžného výživného, a spôsobu započítania sú totožné ako v pôvodne napádaných bodoch 28-30 pôvodne zrušeného rozhodnutia súdu I. inštancie. Jediná skutočnosť, ktorú súd I. inštancie „zmenil“ bolo pripočítanie jedného dňa. Z toho dôvodu bol otec toho názoru, že zo strany súdov tento nedostatok odstránený žiadnym spôsobom nebol a odvolací súd sa obmedzil len na konštatovanie konzistentnosti rozsudku súdu I. inštancie. Súd I. inštancie k dlžnému výživnému uviedol - s čím sa stotožnil aj odvolací súd, že nezapočítava do výživného darčeky pre deti, výdavky na výlety a ani lieky (opätovne - rovnako tak bolo aj v zrušenom rozsudku súdu I. inštancie) so zdôvodnením, že takéto výdavky platila aj matka. Z pohľadu otca predmetný argument nie je právne udržateľný a predmetné konštatovanie nepovažuje za dostatočné zdôvodnenie, z akého dôvodu to nie je možné započítať do úhrad v prospech maloletých detí v rámci výživného, pričom súčasne súd ani nevysvetlil prečo napríklad náklady na lieky, či voľnočasové aktivity do výživného pre maloleté deti nepatria a to aj napriek tomu, že predmetné náklady slúžia na zabezpečovanie potrieb maloletých detí a na zabezpečovanie ich rozvoja. V tejto súvislosti otec poukázal na nasledovný právny názor (cit.) „...v zmysle § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné je pravidelne opakujúce sa plnenie, z ktorého sa majú pokryť všetky potreby maloletého spojené so štúdiom, ošatením, obutím, stravovaním, bývaním, osobnostným, kultúrnym rozvojom, zdravotným stavom. Výživné zahŕňa tak pravidelné mesačné výdavky maloletého, ako aj nepravidelné jednorazové, výnimočné.“ Za ďalšie kľúčové pochybenie zo strany súdov otec považoval nezapočítanie vynaložených výdavkov zo strany otca na maloleté deti ohľadom zabezpečenia ich stravy. Aj napriek skutočnosti, že otec predložil množstvo pokladničných blokov ohľadom úhrad potravín do domácnosti, súdy pristúpili k interpretácii, že z dôvodu, že nie je možné presne preukázať aké potraviny boli spotrebované otcom, a ktoré maloletými deťmi, tieto vôbec nezapočítal ani v pomernej časti do plnenia vyživovacej povinnosti v prospech maloletých detí opätovne so zdôvodnením, že v rovnakej miere sa na úhrade potravín podieľala aj matka. Z toho dôvodu došlo zo strany súdu I. inštancie ako aj odvolacieho súdu k nezapočítaniu preukázaných výdavkov otca v prospech maloletých detí a teda aj napriek tomu, že došlo k reálnemu plneniu a zabezpečovaniu potrieb maloletých detí zo strany otca, tieto výdavky ostali nepovšimnuté a nezarátané iba z dôvodu, že tieto hradila aj matka. Pre súdy sa zrejme javilo ako príliš komplikované sa s predmetnými nákladmi riadne vysporiadať. Avšak skutočnosť, že tieto náklady reálne vynaložené boli je nepopierateľné. Nie je možné uspokojiť sa jedine s konštatovaním, že nie je možné určiť, ktoré potraviny boli využité otcom, a ktoré maloletými deťmi, a jedine skutočnosť, že je táto otázka pre súd komplikovaná, nemožno sa na tieto výdavky pozerieť, ako keby neexistovali a ako keby vôbec vynaložené neboli. Tieto potraviny boli zakupované pre všetkých členov domácnosti (keďže otec spoločne s matkou v tomto období bývali v spoločnej domácnosti), a nemožno na predmetné nahliadať, ako keby náklady na stravu v prospech detí vôbec hradené neboli. Dovolateľ považoval požiadavku súdu I. inštancie predložiť a preukázať každý jeden výdavok vynaložený na maloleté deti za neprimerane zaťažujúci (túto povinnosť avšak matka nemala). Z toho dôvodu je nutné konštatovať, že otec bol v tomto konaní prílišne zaťažovaný dôkazným bremenom preukázať každý jeden výdavok na maloleté deti.

4.2. Z dôvodu, že otec bol toho názoru, že v zmysle vyššie uvedených argumentov je možné dôvodne predpokladať, že odvolací súd nesprávne postupoval pri posúdení otázky samotného vzniku dlžného výživného, pričom otec bol súčasne zaviazaný na úhradu dlžného výživného v zmysle rozsudku súdu I. inštancie, otec navrhol, aby súd odložil vykonateľnosť nielen rozsudku odvolacieho súdu, ale aj rozsudku súdu I. inštancie.

4.3. Vzhľadom na v súhrne vyššie uvedené, navrhol dovolaciemu súdu aby rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. Konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 111 a nasl. zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ako konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to, že v danom prípade nejde o vec, na ktorú by sa vzťahoval § 76 CMP, bolo potrebné aplikovať § 2 CMP. Prípustnosť dovolania otca bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

8. Podľa § 77 CMP dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod [§ 420 písm. f) CSP] zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá aj jeho dôvodnosť.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

12. V danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) žalobca namietal, pochybenie súdov nižších inštancií

spočívajúce v posudzovaní otázky vzniku dlžného výživného a to najmä z dôvodu, že nezohľadnili a nezapočítali do splnenia vyživovacej povinnosti podstatné úhrady na základné zložky tvoriace podstatu vyživovacej povinnosti maloletých detí. Súd totiž nezapočítali v žiadnom rozsahu úhradu nákladov za stravu v prospech maloletých detí, úhrady na lieky, darčeky, voľnočasové aktivity, pričom jediným dôvodom pre takýto postup súdov bolo strohé konštatovanie, že predmetné úhrady sa nezapočítali, keďže tieto v rovnakom rozsahu vynakladala aj matka - predmetný postup a zdôvodnenie súdov otec považoval za nelogický a arbitrárny. Rovnako namietal, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd bez akéhokoľvek bližšieho dokazovania mal za to, že otec neprispieva na výživu maloletých detí v dostatočnom rozsahu aj napriek tomu, že s maloletými deťmi v podstatnú časť rozhodného obdobia (teda v období od podania návrhu do rozvodu manželstva) žil v spoločnej domácnosti a teda podieľal sa na výžive maloletých detí nielen zakupovaním každodenných potrieb v prospech maloletých, ale prispieval aj osobnou starostlivosťou o maloleté deti, keďže aj na túto sa má pri plnení si vyživovacej povinnosti či samotnej starostlivosti prihliadať a túto zohľadniť.

14. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (*Ruiz Torija c. Španielsko* z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

15. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súdom by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

16. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva účastníka civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva účastníka/strany konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatneného návrhu, ako aj špecifickými námietkami účastníka konania. Porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných

prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

17. Práve približený výpočet samozrejme nemôže byť (ani mať ambíciu byť) úplným, keďže sa v konkrétnom prípade môžu vyskytnúť i iné nedostatky v argumentácii (podľa okolností buď súdu prvej inštancie, odvolacieho súdu alebo aj oboch takýchto súdov - pri nahliadaní na problém optikou súdu dovolacieho), ktorých prítomnosť rovnako spôsobí nerešpektovanie čiastkového práva na spravodlivý súdny proces reprezentovaného právom na objektívne presvedčivé (uspokojivé) odôvodnenie výsledku rozhodovacej činnosti súdu.

18.1. Z obsahu spisu vyplýva, že v rozhodnom období, to je od 2. 3. 2021 do právoplatnosti rozvodového konania žili rodičia maloletých detí v spoločnej domácnosti. Otec zakupoval potraviny do spoločnej domácnosti, lieky, oblečenie, obuv a školské pomôcky pre deti, čo preukázal kópiami bločkov. V rozhodnom období platila matka v domácnosti, kde spolu žili s otcom aj s deťmi elektrinu v sume 55 eur mesačne, plyn 75 eur mesačne, hypotéku 172 eur mesačne, internet 15 eur mesačne. V máji 2021 doplatila spoločnú pôžičku, ktorú splácali po 160 eur mesačne. S pomocou svojej matky vyplatila aj učiteľskú pôžičku, ktorú jej splácala po 300 eur mesačne z rodičovského príspevku. Tiež platila poisťku za dom 37 eur štvrťročne, poisťku na auto 67 eur ročne a stravu do domácnosti platila v sume 400 eur mesačne. Otec v priebehu konania predložil bločky ohľadom vecí zakúpených do spoločnej domácnosti, ako aj vecí pre maloleté deti, kde boli zahrnuté aj bločky ohľadom kúpy stavebného materiálu. Za obdobie od marca 2021 do júna 2022 otec vyčísľil svoj príspevok na potraviny v sume 2.034 eur, na oblečenie pre všetky deti spolu v sume 471 eur, iné výdavky ako výlety, hračky, bicykle v sume 2.167 eur, hotovosť k rukám matky v sume 1.050 eur a mesačné poplatky paušály deťom v sume 960 eur. Celkovo vyčísľil svoje výdavky na sumu 6.682 eur. Zároveň predložil prehľad výdavkov na deti a domácnosť za obdobie od 1. 12. 2020 až 1. 12. 2021, ktoré pre deti vyčísľil na sumu 6.687 eur, na domácnosť v sume 6.752 eur, čo predstavuje spolu sumu 13.439 eur. Opätovne predložil doklad ohľadom splátky telefónu pre syna v sume 20,58 eur, ako aj doklady o úhrade mobilného telefónu pre syna a pre dcéru a platba Digi TV pre deti zo dňa 22. 6. 2023. Otec sa v priebehu konania aj naďalej bránil tým, že do domácnosti prispieval jednak na stravu maloletých detí a ďalšie mimoriadne výdavky, ako sú hračky, lieky, darčeky a výlety, ktoré z jeho pohľadu prvostupňový súd nevzal do úvahy. Otec trval na tom, aby súd započítal do výživného aj darčeky, napríklad bicykel vo vyššej hodnote, ktorý mu bol zakúpený. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 5. decembra 2023 (č. l. 360 a nasl.) vyplýva, že pri vykonanom výsluchu sa maloletý X. vyjadril, že nákupy do domácnosti robili obaja rodičia, tiež mu dávali obaja rodičia vreckové, pokiaľ nejaké potreboval, avšak nevedel uviesť, v akých to bolo sumách a tiež to nebolo pravidelné. V prípade, že si peniaze vypýtal, tak mu ich dali. Potvrdil, že mu otec zakúpil bicykel, ktorý mohol stáť okolo 300 eur a tiež mu kúpil športové oblečenie na futbalové tréningy, najmä kopačky. Čo sa týka výletov, nevedel sa vyjadriť kto tieto výlety platil, pokiaľ rodičia žili spolu. Potom, keď už spolu nežili, boli s otcom na výlet v Bojniciach, ktorý uhradil on. Tiež potvrdil, že mu platí paušál na mobilný telefón, avšak nevedel uviesť v akej to bolo výške, a tiež mu platí Digi TV, keďže má televíziu vo vlastnej izbe.

18.2. Odvolací súd v uznesení zo dňa 28. februára 2023 č. k. 4CoP/97/2022-314, na základe ktorého zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o dlžnom výživnom konštatoval nasledovné:

15. Konajúci súd bude povinný opätovne sa zaoberať, v akom rozsahu si plnil otec vyživovaciu povinnosť voči maloletým, čo konajúci súd považoval za dôvodné započítať, resp. nezapočítať do plnenia si vyživovacej povinnosti a následne správne vypočítať dlžné výživné za rozhodné obdobie. Po vrátení vecí bude teda povinnosťou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie v naznačenom smere a riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu vyššie uvedeným aj vo vzťahu k rozhodnutiu o dlžnom výživnom, opäť v tejto časti rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v súlade s ust. § 220 CSP.

18.3. Dovolací súd však poukazuje na body 19, 20 rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý v rozsudku zo dňa 17. októbra 2024 č. k. 4CoP/63/2024-424 však konštatoval nasledovné:

19. Vychádzajúc zo zisteného skutočného stavu vecí, v rozhodnom období, to je od 2. 3. 2021 do právoplatnosti rozvodového konania žili rodičia maloletých detí v spoločnej domácnosti. Matka tvrdí, že sa otec nepodieľal na výdavkoch spojených s užívaním spoločnej domácnosti, ani na výdavkoch

maloletých detí. Otcova odvolacia argumentácia spočíva v tvrdení, že do domácnosti prispieval na stravu maloletých detí a na ďalšie mimoriadne výdavky ako sú hračky, lieky, darčeka a výlety, ktoré súd prvej inštancie nevzal do úvahy. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 30P/43/2021-259 zo dňa 14. 6. 2022 určil výživné zo strany otca na mal. X. 100 eur mesačne, mal. Y. 100 eur mesačne, mal. E. 80 eur mesačne a mal. L. 60 eur mesačne za obdobie od 2. 3. 2021 do 14. 6. 2022, t. j. do právoplatnosti rozvodového rozsudku.

20. Následne odvolací súd preskúmal výpočet dlžného výživného. Súd prvej inštancie správne odpočítal výživné, ktoré v rozhodnom období uhradil otec priamo k rukám matky, a to po 200 eur na každé dieťa plus 100 eur na okuliare pre maloletú Y.. Okrem toho odpočítal sumu 471 eur na oblečenie pre deti, čo je pomerne na každé dieťa v sume 117,75 eur, s čím súhlasila matka. Súd prvej inštancie správne nevyhovel návrhu otca na započítanie iných plnení vzhľadom na to, že otec žiadnym iným spôsobom nepreukázal platenie iných výdavkov pre maloleté deti. Ak otec dával deťom darčeka, hračky, príp. realizoval s nimi výlety, nemôže tieto plnenia započítať ako bežné výživné, jedná sa o príležitostné dary, ktoré nemajú charakter plnenia vyživovacej povinnosti.

18.4. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Z formulácie tohto ustanovenia („výživné sa platí...“) je zrejmy rozdiel v pojmoch plniť vyživovaciu povinnosť a platiť výživné. Plnenie vyživovacej povinnosti môže spočívať aj v osobnej starostlivosti o osobu oprávneného alebo v poskytovaní vecných plnení (bývanie, stravovanie, nákup oblečenia). Účelom samotného výživného je hradenie priebežne sa vyskytujúcich oprávnených potrieb, ktoré sú potrebné pre všestranný vývoj zahŕňajúce aj zvýšené náklady vyskytujúce sa pravidelne vo väčších (než mesačných) časových intervaloch (začiatok školského roka a zvýšené náklady na nákup školských pomôcok, školský výlet, lyžiarsky kurz, letný tábor, dovolenka a pod.). Výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa teda rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Zahrňuje preto aj uspokojovanie iných potrieb než je strava, a to napr. zdravotnú starostlivosť, lieky, ošatenie, hygienické potreby, cestovné, školské potreby, aktivity voľného času, bývanie na internáte, ale aj uspokojovanie potrieb bývania dieťaťa, a to aj v dobe, keď je už schopné zabezpečovať si prostriedky na výživu, keď nemá ešte možnosť bývať vo svojom byte. Zákonnou povinnosťou rodičov k deťom je zabezpečiť výživu alebo životné podmienky dieťaťa.

19.1. V súlade s uvedeným, však dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v bode 13 v spojitosti s bodom 21 rozhodnutia dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri výpočte dlžného výživného postupoval v zmysle zákona a nezistil takú vadu konania, ktorá by mohla mať za následok porušenie práva na spravodlivý proces strany sporu, či nesprávne rozhodnutie vo veci, neberúc v úvahu rozsah vynaložených výdavkov zo strany otca na maloleté deti ohľadom zabezpečenia ich stravy, a to aj napriek skutočnosti, že otec predložil množstvo pokladničných blokov ohľadom úhrad potravín do domácnosti, úhrad na lieky, darčeka, voľnočasových aktivít a iné, dôvodiť, že otec dával deťom darčeka, hračky, príp. realizoval s nimi výlety, tieto plnenia nie je možné započítať ako bežné výživné, pretože jedná sa o príležitostné dary, ktoré nemajú charakter plnenia vyživovacej povinnosti. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené citované ustanovenie Zákona o rodine akcentuje, že predmet vyživovacej povinnosti je potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade individuálne zohľadňujúc však to, že predmetom vyživovacej povinnosti je plnenie výživného, ktorý však pojem výživného Zákon o rodine chápe pomerne široko a jeho obsah možno vyjadriť tak, že tu nejde len o výživu v úzkom slova zmysle, ale i uspokojovanie ostatných osobných potrieb človeka. V súvislosti s odôvodnením týkajúcim sa podieľania sa na výdavkoch spoločnej domácnosti v rozhodnom období spočívajúcej v zakupovaní potravín a nemožnosti presne preukázať, ktoré z týchto potravín boli spotrebované otcom a ktoré maloletými deťmi sa vzhľadom na vyššie obsiahlo uvedené javí takéto odôvodnenie dovolaciemu súdu ako najjednoduchšie riešenie príliš komplikovaného matematického vysporiadania sa s predmetnými preukázateľne vynaloženými nákladmi otca. Dovolací súd dáva za pravdu dovolateľovi, že aj keď je táto otázka pre súd komplikovaná, nemožno sa na tieto výdavky pozeráť, ako keby neexistovali a ako keby vôbec vynaložené neboli, povinnosťou súdu je totiž dať odpoveď a vysporiadať sa aj so zložitými otázkami, od ktorých rozhodnutie závisí. Tieto potraviny boli totiž zakupované pre všetkých členov domácnosti (keďže otec spoločne s matkou v tomto období bývali v spoločnej domácnosti), a nemožno na predmetné nahliadať, ako keby náklady na stravu v prospech detí vôbec hradené neboli. Dovolací súd

vzhľadom na uvedené preto dospel k záveru, že odvolací súd neuviedol žiadne relevantné dôvody nemožnosti preukázania prispievania otca na stravu detí, ale i nezapočítania úhrad na lieky, darčeky, voľnočasové aktivity a iné. Jeho odôvodnenie týkajúce sa nemožnosti tieto plnenia započítať ako bežné výživné, pričom sa jedná o príležitostné dary, ktoré nemajú charakter plnenia vyživovacej povinnosti, je priečiaci sa elementárnej logike, jasnosti, zrozumiteľnosti rozhodnutia pričom neuviedol jednoznačným spôsobom dôvody, ktoré ho viedli k tomuto rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozhodnutím súdu prvej inštancie, možno preto považovať za porušenie dovolateľovho práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

20. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že v kontexte celého súdneho konania ide o tak závažné pochybenie odvolacieho súdu, ktoré znemožnilo dovolateľovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa do 30. júna 2016 ustálila na tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade zmätočnosti uvedenej v § 237 ods. 1 OSP (teraz § 420 písm. f) CSP), dovolaním napadnuté rozhodnutie treba zrušiť; najvyšší súd v týchto prípadoch zrušoval napadnuté rozhodnutia bez toho, aby sa zaoberal správnosťou v nich zaujatých právnych záverov (por. napr. rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

21. Vzhľadom na dovolateľom dôvodne vytýkané vady zmätočnosti a tým dôvodnosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP, dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné a preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

22. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.